

til at lave det om, men det er dog ikke saa forfærdeligt.

Saa er der Spørgsmaalet om, hvorvidt man ved at gaa frem ad denne Vej kan risikere, at Enkeltpersoner beriger sig i for høj Grad derved. At der slet ikke skulde være nogen Risiko i saa Henseende, tør jeg ikke benægte, men jeg maa anse det for givet, at alle Parter, sikkert ogsaa den hæderlige Del af Industrien, vil være klare over, at dette er ikke og bør ikke være Hensigten, men at det tværtimod bør undgaaes.

I denne Forbindelse vil jeg sige blot et Par Ord om de Priser, der tages fra de handlendes Side, og den i den Anledning nedsatte Priskontrol-Komité. Jeg tør ikke benægte, at der fra visse handlendes Side har været taget en større Avance, end man burde tage. Om nu den nedsatte Priskontrol-Komité vil gøre Nytte eller ikke, derom kan der jo være delte Meninger. Jeg forstod det ærede Medlem Hr. Hauge saaledes, at han aldeles ikke troede paa, at denne Priskontrol-Komité vilde gøre Nytte. Jeg maa for mit Vedkommende sige, at jeg tror i temmelig høj Grad derpaa. Jeg tror ikke, at der i det menneskelige Samfund er noget bedre at appellere til end en vis Grad af Tillid og Retfærdighed. Det ærede Medlem ryster paa Hovedet. Ja, hvis disse to Faktorer tages bort af Livet, tror jeg, man kan lovgive lige saa tosset, man vil, man kommer lige godt til kort. Man maa bygge paa noget i den Retning, og jeg tror ogsaa, at man har gjort Ret i at nedsætte denne Komité; jeg vil inderlig haabe, at den vil opfatte sin Opgave alvorligt og forstaa, at hvis den tager den letsindigt, saa er det en Forbrydelse mod det danske Samfund. Vi har ikke Raad til, naar man viser Tillid, at det saa viser sig bagefter, at det var uberettiget, at man viste denne Tillid.

Spørger man nu: Hvad vil det nytte? Hvor megen Beskæftigelse kan der skabes ved eventuelt at beskytte visse Virksomheder? Saa vil jeg sige, at man skal naturligvis ikke beskytte udover alle Grænser. Der kommer altid et Punkt, hvor man maa sige, at den Hjælp, der skal ydes, er saa uhyre stor i Forhold til den Gavn, den vil gøre, at vi ikke kan yde den. Jeg forudsætter altsaa, at man maa gaa frem med Skønsomhed. Saa kan man atter spørge: Hvor mange kan beskæftiges? Kan alle de arbejdsløse beskæftiges? Dertil maa jeg sige, at det tror jeg paa ingen Maade. Regeringen har jo et Materiale, der vedrører denne Sag, og

naar det bliver lagt frem, skulde jeg tro, at der er Mulighed for at kunne skønne noget om, hvor mange der kan beskæftiges. Men kunde blot en Fjerdedel af de arbejdsløse beskæftiges, saa var det dog 13 000 Mennesker, og selv det vilde efter min Mening slet ikke være saa lidt. Det vilde da ogsaa betyde, at Arbejdsløshedsunderstøttelserne, beregnet paa et Aar, gik 20 Mill. Kr. ned. Hvor meget det imidlertid bliver, derom tør jeg fornøftigvis ikke udtale mig, men det er altsaa min Forventning, at det dog skulde blive et anseligt Tal. Men, som sagt, jeg venter paa ingen Maade, at man, hverken ved den ene eller den anden Foranstaltning, kan hæve hele Krisen. Det, jeg venter mig, er, at hvis man gaar alle fremkommelige Veje, uden Hensyn til Politik, og derved bibringer hele Befolkningen, og ikke mindst den nødlidende Del af den, det Indtryk, at man gør, hvad gøres kan under de givne Forhold, saa er herved opnaaet en Faktor af uhyre Værdi i Retning af at bevirke, at der bliver den mindst mulige Misfornøjelse.

Man siger, at Arbejdslønnen skal ned, Produktionsomkostningerne skal ned, og dette er vistnok rigtigt. Jeg mener nu alligevel, at man paa mange Maader argumenterer en Smule let i saa Henseende. Man er tilbøjelig til at sige, at naar en Ting i Dag koster 5 Kr. og den maaske snart vil kunne købes for 3 Kr., saa er det saa oplagt, at den vil kunne finde Købere, naar den staar i 3 Kr., selv om den ikke kunde finde det, saa længe Prisen var 5 Kr. Men dette er nu slet ikke saa oplagt. For skal der være Mening i, at Lønningerne skal ned, skal det ikke alene være Lønningerne paa det ene Sted, men overalt i Samfundet, og saa vil det højst sandsynligt betyde, at Købeevnen, den Dag Varen er kommet ned i 3 Kr., er faldet akkurat lige saa meget eller højst sandsynligt endnu mere, for jeg tror nok at turde sige, at de mindste Lønninger næsten altid vil betyde en ringe Købeevne. Ikke desto mindre mener jeg, at Lønnen skal ned, og jeg mener ogsaa, at Levefoden skal ned. Og her vil jeg gerne gøre en Bemærkning overfor det ærede Medlem Hr. Rode, der fremsatte som sin Anskuelse, at man ikke skulde trykke Levefoden ned. Det kan lyde meget godt, men jeg tror ikke, man kan undgaa at trykke den ned. Vi kan ikke leve op og ned ad et Samfund som det tyske, der har en Levefod, som ligger saa langt under vor, og dog opretholde vor; det tror jeg er en Umulig-